

EEN MOOIE TOEKOMST VOOR EEN ACTIEVE EN VEILIGE GEMEENTE VEENDAM

De gemeente Veendam staat voor een uitdagende toekomst. De financiën zijn goed op orde maar staan onder forse druk. Ontwikkelingen die hiervoor zorgen zijn de kosten van jeugdzorg, klimaatbeheersing en- adaptatie, beheer van de openbare ruimte, de ontwikkelingen in het Sociaal Domein in het algemeen, de oplopende kosten van veiligheid en een herschikking van het Gemeentefonds. Vooral ontwikkelingen die een gemeente overkomen, waar dus weinig tot geen directe zeggenschap over is en die bij ongewijzigd beleid kunnen leiden tot een verhoging van de lastendruk. Het is de ambitie van de **VVD** een goede balans te vinden tussen de verplichtingen die de Rijksoverheid ons oplegt en de onvoldoende financiële compensatie daarvoor en de als gevolg daarvan bij ongewijzigd beleid sterk toenemende lastendruk.

Andere ontwikkelingen kunnen een positieve invloed hebben op onze gemeente. Daarbij denken wij vooral aan een toenemende rol voor waterstof (H₂) in onze samenleving, de komst van een hoogwaardig medisch-technologisch bedrijf (Shine) naar Veendam, een verdere uitbreiding van het spoorwegennet, een belangrijk aandeel voor toerisme en recreatie en een toename van het aantal inwoners en woningen. De **VVD** ziet in deze kansen mogelijkheden om tot een versnelling te komen waarmee de positie en rol van onze gemeente in de regio kan worden versterkt.

De gemeente Veendam heeft een stevig arbeidspotentieel en een groot aantal arbeidsplaatsen. Er zijn veel bedrijven in onze gemeente waar producten en diensten van grote diversiteit worden geproduceerd. Die variatie in bedrijven is van belang om schokken in de economie op te vangen. Wij zijn er trots op dat veel bedrijven kiezen voor de gemeente Veendam als vestigingsgemeente. Die aantrekkelijkheid als vestigingsplaats moet de komende periode worden geschraagd en waar nodig, verbeterd. Daarvoor hebben wij een royaal vestigingsklimaat nodig. Een vestigingsklimaat bestaat uit een aantal componenten: goed opgezette bestemmingsplannen, aantrekkelijke bedrijventerreinen, goed opgeleid personeel, goede bereikbaarheid en een aantrekkelijke woonomgeving. En een gemeentebestuur dat deze uitgangspunten onderschrijft en uitvoert. De **VVD** denkt dat hiermee een belangrijke bijdrage wordt geleverd aan een gedegen en zelfstandige gemeente Veendam die een centrale rol vervult in de regio.

BEDRIJVIGHEID

De **VVD** vindt dat bedrijven ruim baan moeten krijgen zich in de gemeente Veendam te vestigen. Bestemmingsplannen zijn duidelijk en anticiperen op nieuwe ontwikkelingen. De komst van een bedrijf is belangrijk voor de werkgelegenheid en als afgeleide daarvan het welzijn en de welvaart van onze inwoners. Een vestigingsvergunning dient te worden beoordeeld aan de hand van objectieve criteria. Dat gebeurt al en dat moet zo blijven. Onze bedrijventerreinen hebben een uitnodigend karakter en zijn goed geoutilleerd op de voor bedrijven noodzakelijke aspecten zoals een goede bereikbaarheid die veilig is voor alle gebruikers. Ze worden goed onderhouden en beschikken over de beste internetverbinding die mogelijk is.

WERKGELEGENHEID EN WERK

Als er veel bedrijvigheid in onze gemeente is, is er een grote werkgelegenheid. Die is nu met ruim veertienduizend arbeidsplaatsen robuust. De kwaliteit van de arbeidsplaatsen is evenzeer van belang: dienstverlening, ICT en hoogwaardig technologische arbeid geven de gemeente aanzien en trekken hooggeschoold personeel aan. Het biedt bovendien een verdedigingslinie tegen de braindrain: hoogopgeleide jongeren die hun kennis niet in of in de nabijheid van onze gemeente kunnen etaleren vertrekken naar andere delen in Nederland en zelfs Europa of de rest van de wereld. Dat is de ene kant van de werkgelegenheid. De andere kant is van even grote importantie: de opleiding van vakkrachten. Veel werk is er in de technische beroepen, op alle niveaus. Van grote importantie is dat wij beschikken over vakmensen: jongens en meisjes die de zo noodzakelijke beroepen in de techniek gaan invullen, die huizen en wegen kunnen bouwen en onderhouden (timmerlieden, metselaars, stukadoors, loodgieters, elektriciens, stratenmakers, wegwerkers, hoveniers), auto's en (elektrische) fietsen kunnen onderhouden en kunnen helpen bij de technische realisatie van de energietransitie. In deze branche zal de werkgelegenheid in de komende tientallen jaren sterk toenemen. Daartoe hebben we grondwerkers, kraanmachinisten, kabelleggers en veel onderhoudspersoneel nodig.

In de dienstverlening doemen nieuwe kansen op: waar voorheen ICT-activiteiten naar andere landen werden overgebracht zijn er nu veel mogelijkheden deze werkzaamheden vanuit onze gemeente te verrichten. De gemeente Veendam beschikt immers over een van de snelste internetnetwerken in Nederland. Dat biedt voor bedrijven in de dienstverlening een uitstekende mogelijkheid zich in onze gemeente te vestigen en voor de jonge mensen een kans om hoogwaardig werk te doen.

Het is van belang dat het onderwijs in de gemeente Veendam op niveau is. De invloed van de gemeente op het curriculum is beperkt. De gemeente kan wel zorgen voor goede onderwijshuisvesting. In de komende jaren (tussen nu en 10-15 jaar) zal een aantal schoolgebouwen moeten worden gerenoveerd dan wel nieuw worden gebouwd. Het is noodzakelijk met de planvorming vroegtijdig te starten. De doorlooptijd van nieuwbouw of renovatie is behoorlijk lang.

Meer werkgelegenheid biedt meer mensen kans op werk en op een goede gelegenheid zelf in het levensonderhoud te voorzien. Dit is voor eenieder belangrijk, een eigen inkomen geeft vertrouwen en men doet geen beroep op sociale voorzieningen. Daarmee is de financiële druk op de gemeente minder groot en dat geeft dan ruimte om in andere zaken te investeren. Welzijn en welvaart zijn groter bij het hebben van werk. Het is voor werkzoekenden een plicht zich zo goed mogelijk te kwalificeren voor een baan, het is voor de gemeente een plicht mensen die dat niet of onvoldoende kunnen hierbij te ondersteunen. Daar moet de gemeente Veendam zich de komende periode weer voor inzetten. De liefde kan evenwel niet van een kant komen: van de te begeleiden mensen wordt een gedegen inzet verwacht om uiteindelijk het doel, werk, te bereiken.

Daarnaast is het bij de ontwikkeling van een hoogwaardig technisch bedrijventerrein van belang dat we mensen hier een baan kunnen bieden. Onder meer om deze reden is het onderwijs in onze gemeente belangrijk.

SOCIAAL

Voor de **VVD** is sociaal beleid een belangrijke pijler voor de leefbaarheid in de gemeente Veendam. Sociaal beleid is wederkerig: het wordt gevormd door aandacht van de gemeenschap voor de inwoner en een bijdrage van de inwoner aan de gemeenschap.

De **VVD** vindt het belangrijk dat inwoners zelfredzaam zijn. De gemeente helpt de inwoner indien nodig om dat te realiseren. Om greep te hebben op je (eigen) toekomst is een goede positie op de arbeidsmarkt van wezenlijk belang. De gemeente beschikt over instrumenten en ontwikkelt nieuwe om inwoners arbeidsfit te maken.

De **VVD** steunt voortzetting en verdere ontwikkeling van het Trainings- en DiagnoseCentrum (TDC) waar werkzoekenden worden begeleid naar betaald werk.

Bij zelfredzaamheid hoort ook een goede zorg voor de kinderen. Opvoeden is niet altijd eenvoudig maar van ouders wordt verwacht dat zij zich inzetten om dit zo goed mogelijk te doen. Ondersteuning bij de opvoeding kan door de gemeente worden geboden. Ouders moeten geen schroom hebben zich te melden bij het Centrum voor Jeugd en Gezin. De **VVD** vindt samenwerking op dit punt met zowel basis- als voortgezet onderwijs van groot belang.

Van de inwoners die een beroep (moeten) doen op financiële ondersteuning door de gemeenten (bijvoorbeeld in de vorm van een bijstandsuitkering) wordt verwacht dat zij de duur en hoogte van gemeentelijke ondersteuning zoveel mogelijk beperken. Dat betekent dat ook (relatief) kortdurende werkzaamheden moeten worden aanvaard. De gemeente draagt daarbij wel de zorg voor een flexibele en efficiënte uitvoering van de financiële ondersteuning. Dat betekent korte en efficiënte procedures bij het vervolgen van de uitkering. Fraude wordt uiteraard niet getolereerd. De **VVD** blijft inzetten op een krachtige fraudebestrijding.

Sociaal beleid wordt ook gevonden bij de WMO. Het huidige systeem van de algemene voorziening is goed ontwikkeld en geeft duidelijk aan waar inwoners een beroep op kunnen doen. Maatwerk is mogelijk (en wellicht soms noodzakelijk).

De **VVD** wil ouderen zelfredzaam houden. De gemeente kan hierbij ondersteunen. Dat vereist instandhouding en (indien nodig) uitbreiding van het gemeentelijk activiteitenplan voor senioren.

De **VVD** vindt wijkgericht werken belangrijk. Wijkgericht werken in zijn huidige vorm is aan een herziening toe, de aanzet is daartoe al gegeven. De **VVD** wil voortgaan op de ingeslagen weg en vindt dat wijkgericht werken een bijdrage moet leveren aan het signaleren van ontwikkelingen in de wijk. Des te eerder problemen aan de oppervlakte komen, des te eerder ze kunnen worden opgepakt. Dit heeft een positief effect op de maatschappelijke kosten.

ONDERWIJS

De rol van de gemeente in het curriculum van scholen is zeer beperkt. De gemeente is wel nadrukkelijk betrokken bij de voorschoolse opvang, de overgang naar de basisschool en het voortgezet onderwijs (de doorlopende leerlijn). Daar zijn in de achterliggende jaren goede kaders geschetst en de vergoeding voor ouders van kinderen in de kinderopvang is gemoderniseerd.

De **VVD** streeft naar een doorlopende leerlijn die ook het middelbaar onderwijs overspant. Zo binden we de leerlingen van de peuteropvang tot het einde van hun schooltijd aan onze gemeente en dragen we bij aan een goede ontwikkeling van onze kinderen. Het helpt ons tevens om de problemen in de jeugdzorg te beheersen en voortijdig schoolverlaten zoveel mogelijk te voorkomen. Dat is in het belang van zowel de kinderen als de ouders maar verlicht ook de financiële druk op de gemeentekas.

De gemeente Veendam is verantwoordelijk voor goede huisvesting. Het huidige gebouwenbestand is nog goed op orde. Er zal wel moeten worden geanticipeerd op een aantal aspecten. In de eerste plaats nadert het moment dat gebouwen aan vervanging toe zijn. Dat duurt nog geruime tijd maar het kan geen kwaad hier reeds in de komende periode over na te denken. Dat impliceert een discussie over plaats en omvang van gebouwen waarin (de ontwikkeling van) het leerlingenaantal en beschikbare ruimte een rol spelen. Zo moet er een open houding zijn om scholen samen te huisvesten. Dit alles vanuit de gedachte dat als de schoolomgeving plezierig is en de omstandigheden om les te geven en te krijgen zo optimaal mogelijk zijn, het de leerprestaties van onze kinderen schraagt. Om ze vervolgens naar de gloednieuwe Winkler Prins te sturen alwaar leren en sporten samengaan. Opleiden van kinderen moet een ieders zorg zijn en aandacht hebben.

De **VVD** heeft al vaker een lans gebroken voor een terugkeer van de LTS. Daarvoor willen we ons in de komende periode blijven inzetten.

BEREIKBAARHEID EN VERKEERSVEILIGHEID

De **VVD** denkt dat de gemeente Veendam uit alle windstreken goed bereikbaar is. Dat is een van de argumenten die Shine heeft om zich in onze gemeente te vestigen. Het betekent ook dat we er blijvend oog voor moeten houden. De wens om een spoorverbinding tussen Veendam en Assen aan te leggen is al enige tijd geleden geuit maar blijft (daarom) actueel. Vanzelfsprekend met een station in Wildervank. Dat station zal er overigens (ook moeten) komen bij een verbinding met Stadskanaal. Het treinverkeer kan ook een impuls krijgen met de komst van de Nedersaksenlijn.

Een goede bereikbaarheid gaat hand-in-hand met verkeersveiligheid. De **VVD** wil in de komende periode werk maken van het oplossen van een aantal verkeersaandachtspunten in onze gemeente. De verkeersafwikkeling komt bij ongewijzigd beleid op een aantal punten in onze gemeente onder druk. De **VVD** wil dat de gemeente Veendam een veilige omgeving is om aan het verkeer deel te nemen. Schijnveiligheid moet worden voorkomen, het moet gaan om echte veiligheid. Daartoe zal ook moeten worden bezien hoe wij bepaalde verkeersbewegingen kunnen voorkomen. Te denken valt hierbij aan ongewenst vrachtverkeer en landbouwverkeer in de bebouwde kom. Fietspaden moeten een goed en veilig alternatief bieden voor het gebruik van de auto binnen de gemeente. De toename van min of meer fluisterstille elektrische auto's is ook een aandachtspunt. Het vereist een andere attitude van de verkeersdeelnemers maar mogelijk ook van de inrichting van de verkeersomgeving die een onderdeel is van de woonomgeving.

De **VVD** is voorstander van 30 km/h-zones, ook op de gemeentelijke ontsluitingswegen. De inrichting van de wegen moet wel zodanig zijn dat de hulpdiensten (politie, brandweer, ambulance) ongehinderd de plaats van bestemming kunnen bereiken.

EEN AANTREKKELIJKE WOONOMGEVING

Een belangrijke voorwaarde voor aantrekkelijke bedrijvigheid in onze gemeente is een aantrekkelijke woonomgeving. De woonomgeving wordt door verschillende aspecten aantrekkelijk voor de huidige en toekomstige inwoners. De ruim opgezette wijkenstructuur met het vele groen en de tienduizenden bomen hebben onze gemeente de welluidende naam "Parkstad" gegeven. Daar zijn wij trots op en die naam is het waard behouden te blijven. Dat gaat evenwel niet zomaar, daar moeten wij wel wat voor doen. Het onderhoud van de openbare ruimte (groen, bomen, water) moet grotendeels door mensenhanden worden gedaan. In een steeds gezondere omgeving (de luchtkwaliteit is nog nooit zo goed geweest) groeit en bloeit het met een snelheid die wij nauwelijks kunnen volgen. Dat vraagt een besluit over het onderhoudsniveau: de **VVD** is bereid extra middelen beschikbaar te stellen om het onderhoudsniveau op een hoger plan te tillen. Daartoe zal elders moeten worden bezuinigd. Dat vergt keuzes die wij soms met pijn in het hart maken.

De woonwijken zijn weliswaar ruim opgezet, een aantal is ook het product van het jaren-zestig-denken. Daarmee was niets mis maar inmiddels weten we waar de schoen wringt. Het autobezit is in onze gemeente relatief hoog. De auto's moeten een parkeerplaats hebben in wijken die op een dergelijke mate van bezit niet zijn berekend. Om het autobezit op een goede manier terug te dringen moeten inwoners alternatieven hebben. Die alternatieven moeten worden gevonden in een ruimere beschikbaarheid van openbaar vervoer, ook binnen onze gemeente maar ook het meer gebruikmaken van de fiets. Daarvoor moeten we in de komende periode plannen ontwikkelen. Immers, planontwikkeling en uitvoering ervan nemen veel tijd.

De woonomgeving wordt al geruime tijd geconfronteerd met de energietransitie en zal dat de komend decennia ook blijven voelen. Dat betekent veel voor onze inwoners. Het klimaatakkoord spreekt over van het gas af: de **VVD** kan hierin slechts meegaan als de facto wordt gesproken van "van het aardgas af". De **VVD** vindt deze nuance van wezenlijk belang. Aardgas (CH₄) is een relatief schone brandstof die wat ons betreft nog lange tijd meekan. Het is dus jammer dat het klimaatakkoord zo ruw is geformuleerd. De **VVD** ziet kansen om aardgas te vervangen door waterstofgas (H₂). In onze gemeente wordt gewerkt aan een waterstofhub. De **VVD** wil de komende periode benutten om de gemeente Veendam een belangrijke rol te laten spelen bij de implementatie van waterstof in onze gemeente. Dat kan bijvoorbeeld door onze gemeente aan te melden als pilotgemeente voor de ombouw van aardgas naar waterstof als brandstof voor de verwarming van de huizen in onze gemeente. De woonomgeving speelt ook een belangrijke rol in de klimaatadaptatie. Sommige delen van onze gemeente zijn nog te versteend, zowel op openbaar als op particulier terrein. Wellicht zijn er ook gevolgen voor het rioolstelsel, dat zal de komende jaren nader moeten worden bezien. We moeten er wel een begin mee maken, een aantrekkelijke woonomgeving vraagt hierom.

De behoefte van mensen aan een woning zijn aan verandering onderhevig. Er komen steeds meer een- en tweepersoonshuishoudens die een kwalitatief goede woonplek zoeken. Eengezinswoningen zijn voor die categorie niet altijd passend. De **VVD** wil verkennen of er in onze gemeente Tiny-houses kunnen worden geplaatst. Er zijn verschillende varianten die op verschillende plekken kunnen worden gebouwd.

De **VVD** is van mening dat de gemeente Veendam met Borgerswold een parel in handen heeft. Het is een groot recreatiegebied waar kan worden gewandeld, gefietst, waar kinderen kunnen spelen en leren bij de Kinderboerderij, waar kan worden gesport en waar kan worden

gerecreëerd. De **VVD** wil de functie van Borgerswold tenminste behouden en waar mogelijk in combinatie met andere vormen van toerisme versterken. Denk daarbij aan het verbinden van de voormalige vuilstort maar ook met de sportfaciliteiten aan de noordzijde van de Veendammer weg. Daarnaast loont het de inzet om te bezien hoe de diverse toeristische attracties in en grenzend aan het centrum kunnen leiden tot een langer verblijf in het centrum.

OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID

De **VVD** maakt zich zorgen over de invloed van niet gewenste activiteiten op de openbare orde en veiligheid. De invloed van de gemeente op bijvoorbeeld wapenbezit is niet doorslaggevend maar wij kunnen wel een rol spelen. Dat kan op verschillende manieren. De **VVD** wil de komende periode gebruiken om de mogelijkheden te verkennen. Dat geldt evenzeer voor de productie van en de handel in verboden middelen. Deze activiteiten zijn een bedreiging voor de veiligheid en kunnen op termijn leiden tot ondermijning van de samenleving.

SPORT EN CULTUUR

Een gezonde geest in een gezond lichaam. De sportvoorzieningen in de gemeente Veendam zijn op orde, niet alleen de gesubsidieerde voorzieningen. De gemeente Veendam beschikt over veel particuliere initiatieven zoals sportscholen. Dat is belangrijk. En daar zijn wij trots op. Recent is er met het Leer- en Sportpark een prachtige voorziening toegevoegd. Hier komen onderwijs en sport samen en bieden niet alleen de leerlingen maar alle inwoners een kwalitatief goede plek om aan het gezonde lichaam te werken en daarmee een gezonde geest te krijgen.

Dat geldt ook voor cultuur. Ook hier zien we particuliere initiatieven om de geest te verrijken met muzieklessen en het bespelen van vele instrumenten. In Cultuurcentrum Van Beresteyn, waarin de bibliotheek, de muziekschool en het Veenkoloniaal Museum zijn gehuisvest, is er in het centrum van Veendam een ontmoetingsplek voor alle inwoners en is het, evenals ons subtropisch zwembad Tropiqua en de havens in Wildervank en Veendam, een aantrekkelijke plek voor bezoekers uit andere delen van het land.

De gemeente Veendam kent een rijke historie in de handel, scheepvaart, industrie en energie (turf). Het erfgoed in onze gemeente is de spiegel van deze geschiedenis. Instandhouding van deze voorzieningen vindt de **VVD** belangrijk.

GEMEENTELIJKE LASTEN

De financiële positie van de gemeente Veendam staat onder druk. De Rijksoverheid heeft sinds 2015 het gedrag ontwikkeld dat er een verschuiving van taken plaatsvindt van Rijk naar gemeenten zonder daar de benodigde middelen bij te leggen. Daardoor ontstaat er een opwaartse druk op de gemeentelijke belastingen. Desondanks houdt de **VVD** de woonlasten zo laag mogelijk. Afvalbeleid wordt met steeds meer voorwaarden omkleed waardoor de kosten stijgen. Diftar is nog steeds geen optie voor de **VVD**. De rijksmaatregelen voor jeugdzorg, duurzaamheid, energietransitie en beperkende maatregelen tot efficiënt groenonderhoud leiden tot een sterke opwaartse druk van de kosten alsmede de herverdeling van het Gemeentefonds en zo verder. Er zal de komende jaren in onze gemeente nauwkeurig moeten worden bezien wat wij willen en kunnen.